

**Zdravý Liberecký kraj
a místní Agenda 21 v roce 2019**

místní Agenda 21

Motto:

„Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme od našich dětí.“
Antoine de Saint-Exupéry

Základní informace

Kontext projektu:	<p>Dlouhodobé aktivity Libereckého kraje k budování značky Libereckého kraje jako kraje, který systémově směřuje k rozvoji svého území v souladu s principy udržitelného rozvoje, a to nejen naplňováním zákonných norem a předpisů, ale i podporou široké škály možných dobrovolných aktivit u zástupců veřejné správy, podnikatelů, nevládních organizací, studentů i široké veřejnosti.</p> <p>Koncept udržitelného rozvoje je vnímán jako zastřešující princip strategického plánování Libereckého kraje.</p>
Cíl projektu:	<p>Posílení systémového provázání aktivit směřujících k udržitelnému rozvoji kraje, průběžnému zlepšování ukazatelů zdraví a kvality života, a to jak v oblasti aktivit samosprávy kraje včetně úřadu kraje (aktivity „dovnitř“), tak v oblasti partnerské spolupráce samosprávy kraje a úřadu kraje s relevantními zainteresovanými subjekty (obce, organizace veřejného sektoru, podnikatelské subjekty, nevládní organizace, široká veřejnost) – aktivity „ven“. Pojem „Zdravý kraj“ tedy není v rámci projektu „Zdravý Liberecký kraj“, spojován pouze s představou „zdravého“ jedince. Pojem „zdravý“ vyjadřuje v názvu projektu nejen kontext zdravého jedince, ale také zdravé životní prostředí, zdravé podmínky pro podnikání, vysokou kvalitu života, rozvoj regionu v souladu s principy udržitelného rozvoje.</p>
Věcné východisko projektu:	<p>Členství v zájmovém sdružení právnických osob Národní síť Zdravých měst ČR (dále NSZM), se sídlem Šrobárova 48, Praha 10, 100 42, IČ: 61385247</p>
Schválení orgány kraje:	<p>usn. č. 198/11/ZK ze dne 31. 5. 2011 – schválení vstupu do NSZM a Deklarace Projektu Zdravý Liberecký kraj</p>
Základní závazky vyplývající z podpisu Deklarace:	<ul style="list-style-type: none">• Přijetím deklarace byl potvrzen závazek kraje o naplňování zásad a cílů základních dokumentů Evropské unie a organizace spojených národů, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života (Agenda 21, Zdraví 2020, ...a další – viz kap. Koncepční východiska)• Kraj zajistí nezbytné podmínky a zázemí pro řízení a realizaci projektu Zdravý Liberecký kraj (dále jen Projekt)• Strategický rozvoj kraje bude probíhat v kvalitě místní Agendy 21 (dále jen MA21 - od roku 2006 je zařazena mezi oficiální metody kvality veřejné správy), tedy s cílem dlouhodobě udržitelného rozvoje kraje a v partnerské spolupráci s občany kraje a zainteresovanými subjekty, a to jak s úřady a institucemi, tak se zástupci hospodářského a nevládního sektoru.
Odpovědný politik pro projekt Zdravý Liberecký kraj a místní Agendu 21:	<p>Radka Loučková Kotasová, členka rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování</p>
Resortní spolupráce:	<p>Projekt je od samého počátku realizován v úzké spolupráci resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování a resortu zdravotnictví. Gestorem aktivit projektu spadajících pod resort je člen rady kraje, kterému bylo svěřeno řízení tohoto resortu. Za odbor zdravotnictví se na realizaci projektu podílí zejména Alena Riegerová, vedoucí odboru zdravotnictví a Blanka Ptáčková, odborná pracovnice oddělení ekonomiky a zdravotní politiky odboru zdravotnictví. V roce 2019 jsme v rámci konkrétních aktivit spolupracovali s resortem životního prostředí a zemědělství a resortem sociálních věcí.</p>
Koordinátor projektu:	<p>Ivana Hujerová, koordinátorka neziskového sektoru a místní Agendy 21, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů</p>

Základní pojmy

Světová zdravotnická organizace (zkratka WHO) – agentura Organizace spojených národů (United Nations – zkratka UN). Dle statutu je jejím základním posláním „dosažení všemi lidmi nejvyšší možné úrovně zdraví“. Jednou z mnoha aktivit naplňujících tento cíl bylo **iniciování mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project)** v roce 1988. Za dobu svého trvání vzniklo v Evropě více jak 1300 Zdravých měst v 31 zemích. Cílem je podpora zdraví a zvyšování kvality života ve městech, s důrazem na roli místních autorit a samospráv.

Národní síť Zdravých měst České republiky (zkratka NSZM) – asociace místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. Metodicky se věnuje roli místních samospráv v procesu implementace vize rozvoje společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje na místní úrovni – místní Agendě 21. **Zdravá města, obce a regiony** se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní, zdravé, příjemné a udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli. NSZM vznikla v roce 1994 a je certifikovanou organizací pro realizaci mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project).

Místní Agenda 21 (MA21) - mezinárodní program pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. **Základním východiskem** je dokument **Agenda 21** (viz informace kap. 3), který ve své kapitole 28 uvádí místní úřady (veřejnou správu) jako právě ten subjekt, který hraje zásadní roli ve formulaci místních politik směřujících k udržitelnému rozvoji místní komunity, spolupráci klíčových aktérů, budování partnerství. Veřejná správa a její orgány jsou vnímány jako subjekt, který disponuje nejen zájmem a vůlí, ale také potřebnými pravomocemi a nástroji k uskutečnění cílů, které byly definovány za spolupráce s občany a místními klíčovými aktéry. Nejčastěji je pojem MA21 vysvětlován jako proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech. Jedním z hlavních principů je rovnováha mezi sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřená spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i široká občanská veřejnost.

Místní – odkazuje na místo působení

Agenda – seznam věcí, které je potřeba udělat, aby bylo dosaženo cíle

21 – odkazuje na 21. století a na problémy, které lidstvo musí řešit

Udržitelný rozvoj – „Udržitelný rozvoj je takovým rozvojem, který naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost naplňovat je i generacím budoucím“ – (Gro Harlem Brundtland - 1987). Evropský parlament definoval udržitelný rozvoj jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“. Podle českého zákona o životním prostředí je jím „takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

Principy udržitelného rozvoje

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky stanovuje následující principy,

- rovnováha tří pilířů udržitelného rozvoje
- soudržnost a integrace politik a řízení
- předběžná opatrnost
- generační a mezigenerační odpovědnost
- rovné příležitosti
- partnerství
- mezinárodní odpovědnost

Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006-2020 uvádí tyto:

Propojení základních oblastí života	Ekonomika, společnost, životní prostředí
Dlouhodobá perspektiva	Strategické plánování se zvažováním dopadů realizovaných aktivit
Kapacita životního prostředí je omezená	Nejen z hlediska zdrojů, ale i znečištění
Předběžná opatrnost	Důsledky ne všech našich činností jsou vždy známé, je na místě být opatrný
Prevence	Je efektivnější než následné řešení dopadů
Kvalita života	Má rozměr nejen materiální, ale také zdravotní, společenský, etický, estetický, duchovní, kulturní atd.
Sociální spravedlnost	Příležitosti a zodpovědnosti by měly být děleny mezi země, regiony i mezi rozdílné sociální skupiny. Chudoba je ohrožující faktor udržitelného rozvoje
Zohlednění vztahu „lokální – globální“	Činnosti na místní úrovni ovlivňují problémy na úrovni globální
Vnitrogenerační a mezigenerační zodpovědnost	Zabezpečení národnostní, rasové a jiné rovnosti, respektování práv všech současných i budoucích generací na zdravé prostředí a sociální spravedlnost
Demokratické procesy	Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů od počátečních fází, usnadňuje obecnou podporu pro realizaci

Koncepční východiska

Nadnárodní úroveň	
Agenda 21 (1992 – Rio de Janeiro)	Dokument OSN, který byl přijat na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji. http://databaze-strategie.cz/cz/osn-un/strategie
Aalborgská charta – Charta evropských měst a obcí směřujících k udržitelnému rozvoji (1994)	Dohoda se zabývá udržitelným rozvojem a dopravou, navazuje na program Agenda 21. Podepsalo ji cca 2600 evropských měst ze 42 zemí.
Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji a Implementační plán (2002)	Přijaty na Světovém summitu o udržitelném rozvoji (tzv. Summit Země 2002) – rozpracovávají dokumenty přijaté v roce 1992 v Rio de Janeiro.
Aalborgské závazky – konference Aalborg +10 (2004)	Stanovení deseti tematických rozvojových oblastí udržitelného rozvoje
Budoucnost, kterou chceme (2012 – Rio de Janeiro)	Dokument, který byl přijat na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji (Rio+20) – potvrzení kontinuity úsilí o udržitelný rozvoj, rozvoj zelené ekonomiky.
Zdraví 2020 (2012)	Dokument WHO - Program Zdraví pro všechny v evropském regionu Světové zdravotnické organizace (WHO), formulace evropské strategie WHO. http://databaze-strategie.cz/cz/who/strategie
Obnovená strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj (2006) a Evropa 2020	Navazuje na strategii z roku 2001, jejím obecným cílem je určovat a rozvíjet činnosti, jež Evropské unii umožní dosáhnout trvalého zvyšování kvality života pro současné i budoucí generace prostřednictvím rozumného využívání zdrojů i potenciálu. http://databaze-strategie.cz/cz/eu/strategie
Agenda 2030 – Cíle udržitelného rozvoje (2015)	Dokument OSN – schválen v září 2015 na světovém summitu OSN v New Yorku - stanoveno 17 cílů udržitelného rozvoje. http://databaze-strategie.cz/cz/osn-un/strategie

Národní úroveň	
Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010)	Koncepce vlády ČR – konsensuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru, východisko pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.
Strategický rámec Česká republika 2030 (2016)	aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje z roku 2010 https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzitelny-rozvoj/CR-2030/CR-2030_Navrhova-cast_final-k-MPR_30-11-2016.pdf https://www.cr2030.cz/
Zdraví 2020 – Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva	Koncepce vlády ČR, vychází z deklarace členských států Světové zdravotnické organizace a formuluje cíle na české podmínky http://databaze-strategie.cz/cz/mzd/strategie
Koncepce podpory MA21 v ČR do roku 2020	Koncepce Vlády ČR stanovující priority a opatření k podpoře MA21 https://www.databaze-strategie.cz/cz/MZP/strategie/koncepce-podpory-mistni-agendy-21-do-2020?typ=struktura
Akční plán ke Koncepti podpory MA21 v ČR na období 2012 – 2020	https://ma21.cenia.cz/cs-cz/%C3%BAvod/prove%C5%99ejnost/pracovn%C3%ADskupinarvur/ma21.aspx
Regionální úroveň	
Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006-2020	https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1885/strategie-rozvoje-libereckeho-kraje-2006-2020
Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020 (2014)	Základní strategický dokument Libereckého kraje, který deklaruje vizi rozvoje kraje v souladu s principy udržitelného rozvoje http://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1884/program-rozvoje-libereckeho-kraje-2014-2020
Zdravotní politika Libereckého kraje (2002, kontinuální aktualizace)	Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatel - koncepční dokument Libereckého kraje – resortu zdravotnictví http://zdravotnictvi.kraj-lbc.cz/zdravi-prevence-zdravotni-politika-libereckeho-kraje/zdravotni-politika-lk

Organizační zabezpečení konceptu udržitelného rozvoje na národní úrovni

Rada vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) byla zřízena usnesením Vlády ČR v roce 2003 jako stálý poradní, iniciační a koordinační orgán pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. V roce 2006 byla převedena do gesce Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP), kde působila až do poloviny roku 2014. Usnesením Vlády ČR ze dne 9. června 2014 bylo rozhodnuto o **převodu činností spojených s fungováním RVUR z MŽP na Úřad vlády k 1. 7. 2014**. Do agendy RVUR byla včleněna věcná agenda Národní ekonomické rady vlády.

V rámci RVUR působí několik výborů, a to:

- Výbor pro strategické řízení a implementaci
- Výbor pro socioekonomický rozvoj
- Výbor pro udržitelné municipalitu
- Výbor pro udržitelnou energetiku
- Výbor pro koordinaci pozic České republiky k udržitelnému rozvoji
- Výbor pro udržitelnou dopravu
- Výbor pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji
- Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu

Jednou z pracovních skupin RVUR je **Pracovní skupina pro místní Agendu 21**. Stálým hostem je zástupce Libereckého kraje (koordinátorka Projektu Zdravý Liberecký kraj).

Mimo to je Liberecký kraj také členem **Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území**, který je komunikační a konzultační platformou Ministerstva pro místní rozvoj pro koncept udržitelného rozvoje.

Metodika realizace projektu Zdravý kraj – místní Agenda 21

V Konceptu podpory místní Agendy 21 v ČR je MA21 definována následovně:

„MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.“

V rámci projektu Zdravý kraj (a MA21) jsou využívány postupy a **kritéria místní Agendy 21, které byly vyvinuty Pracovní skupinou pro MA21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj**.

Pro měření úrovně kvality MA21 je využívána sada kritérií. „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší). Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nultá“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. **Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených Kritérií MA21.**

Jednotlivé kategorie lze stručně charakterizovat následovně:

Kategorie D: Organizační nastavení pro zajištění zvyšování kvality veřejné správy

Kategorie C: Komunikace s veřejností k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie B: Strategické řízení k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie A: Místní stav udržitelně se vyvíjející komunity a trendy udržitelného rozvoje

Zásadní součásti místní Agendy 21:

- Organizační zázemí, plánování a hodnocení postupu MA21
- Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a udržitelného rozvoje (dále také UR)
- Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování UR
- Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe
- Financování, motivace v rámci MA21

Kritéria MA21 jsou v podstatě metodickými a technickými předpoklady pro realizaci principů udržitelného rozvoje v **tematických rozvojových oblastech UR**, které byly definovány Aalborgskou chartou udržitelných měst:

- Správa věcí veřejných a udržitelný rozvoj
- Životní prostředí
- Spotřeba a výroba
- Doprava a mobilita
- Zdraví
- Místní ekonomika
- Vzdělávání a výchova
- Kultura a volný čas
- Sociální prostředí
- Venkov, krajina, zemědělství
- Globální odpovědnost

Zdravý Liberecký kraj a místní Agenda 21 v roce 2019

Zdravá obec, Zdravé město, Zdravý region

"Zdravou" může být municipalita, která se systematicky a dlouhodobě zabývá zdravím, kvalitou života a udržitelným rozvojem a ptá se svých obyvatel na jejich názory. Nejedná se tedy pouze o stav životního prostředí, ale zejména zdravý životní styl lidí a odpovědnost vůči budoucím generacím.

Místní Agenda 21 je mezinárodní program OSN zaměřený na kvalitní rozvoj regionů, měst a obcí, který nepoškozuje životní prostředí, respektuje potřeby současné generace, ale i těch budoucích, a který posiluje komunitu a občanskou společnost. Když se municipalita řídí principy MA21, znamená to, že aktivně vytváří prostředí pro **spolupráci veřejné správy a jejími organizacemi** na straně jedné a **širokou veřejností, spolky a dalšími neziskovými organizacemi a firmami** na straně druhé. Dlouhodobě vytváří systém řízení založený na vyrovnaném rozpočtu a realizaci priorit podle plánu strategického rozvoje. Aktivně **sdílí své zkušenosti a učí se od jiných obcí, měst i regionů doma i v zahraničí.**

Udržitelný způsob života je komplexní lidskou životní strategií, která vychází z koncepce udržitelného rozvoje. Jeho idee pak aplikuje na praktickou rovinu způsobu života společnosti i jednotlivce. Cílem takového způsobu života je umožnit přežít nám i dalším generacím v co nejpříznivějším životním prostředí. Český ekolog a zakladatel Společnosti pro trvale udržitelný rozvoj Josef Vavroušek ho definoval takto: **„Je to takový způsob života, který se přibližuje ideálům humanismu a harmonie vztahů mezi člověkem a přírodou, a to v časově neomezeném horizontu. Je založen na vědomí odpovědnosti vůči dnešním i budoucím generacím a na úctě k živé i neživé přírodě.“**

Všechny resorty LK svou činností a aktivitami naplňují cíle Programu rozvoje Libereckého kraje, který respektuje v plné šíři principy udržitelného rozvoje a zapojováním veřejnosti a budováním partnerství (veřejná správa, neziskový sektor, podnikatelský sektor) tak podporují systematický přístup k udržitelnému rozvoji obcí, měst, regionů - [LIBERECKÝ KRAJ 2019](#)

Členství LK v Národní síti Zdravých měst

- V rámci **celostátních aktivit** jsme intenzivně spolupracovali s **kanceláři NSZM**. Spolupráce byla zaměřena na hodnocení účinnosti návrhů na snížení administrativní zátěže výkaznictví metody MA21 pro města, obce, regiony.
- V rámci **akreditovaného vzdělávání** a společných aktivit jsme se pravidelně setkávali s **koordinátory MA21** členů Národní sítě Zdravých měst v Libereckém kraji: Jilemnice, Liberec, Lomnice nad Popelkou, Rokytnice nad Jizerou, Turnov.
- **Valná hromada (program, usnesení, dokumentace)**: březen, Liberec: [VH jaro](#), listopad, Hodonín: [VH podzim](#)
- **Výroční zpráva za rok 2019**: [NSZM 2019](#)

Zastoupení LK v Pracovní skupině pro MA21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Na celostátní úrovni jsme se spolu s Jihomoravským, Moravskoslezským krajem a Krajem Vysočina aktivně zapojili do činnosti Pracovní skupiny pro místní Agendu 21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj (garant Ministerstvo životního prostředí; za LK Ivana Hujerová). Hlavním řešeným problémem jsou stále dlouhodobá pravidla pro hodnocení plnění kritérií MA21 (snížení administrativní náročnosti celého procesu nejen pro aktivní realizátory metody) a Metodika hodnocení udržitelných měst a krajů – audity udržitelného rozvoje.

Zastoupení LK v Pracovní skupině pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Hlavní náplní Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území (garant Ministerstvo pro místní rozvoj; za LK Ivana Pecháčková) je Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.

Obě skupiny rozpracovávají metodické postupy pro konkrétní aktivity a projekty zaměřené na implementaci principů a témat udržitelného rozvoje.

Související (odbor životního prostředí a zemědělství)

- [Zelené úřadování](#) - ankety zaměstnanců, organizační směrnice ředitele KÚ LK „O ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje“ a její vyhodnocení, tipy pro vaši domácnost:
- [Směrnice OS-08/05/11](#) a každoroční vyhodnocení naplňování směrnice o ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje; směrnice stanovuje povinnosti krajskému úřadu jako subjektu veřejné správy v oblasti životního prostředí a ukládá s ekologizací související povinnosti zaměstnancům úřadu.

Sledované oblasti: nakládání s odpady, s vodami, energie, pracovní pomůcky, doprava, zeleň a ochrana přírody, vzdělávání a komunikace, nákup materiálů a služeb, zadávání veřejných zakázek.

Aktivity v rámci programu Zdravý kraj v roce 2019 – naplnění oficiálních kritérií místní Agendy 21 (MA21), kategorie D – dokladování v neveřejné databázi MŽP

Institucionální ukotvení:

1.1 Odpovědný politik pro MA21

- **Radka Loučková Kotasová**, členka rady kraje, řízení rezortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování

1.2 Koordinátor MA21

- **Ivana Hujerová**, koordinátorka neziskového sektoru a MA21 (aktivity MA 21 Libereckého kraje, v Libereckém kraji, program Zdravý Liberecký kraj, spolupráce Zdravých obcí a měst v Libereckém kraji)

1.3 Neformální Pracovní skupina pro místní Agendu 21 a program Zdravý Liberecký kraj

1.4. Dokument k MA21 schválený zastupitelstvem

Aktivity:

2.1 Plánování s veřejností

- **Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+**

Téma: tvorba návrhové části za účasti veřejnosti, 14 pracovních skupin

Kompletní informace: [SRLK 2021+](#)

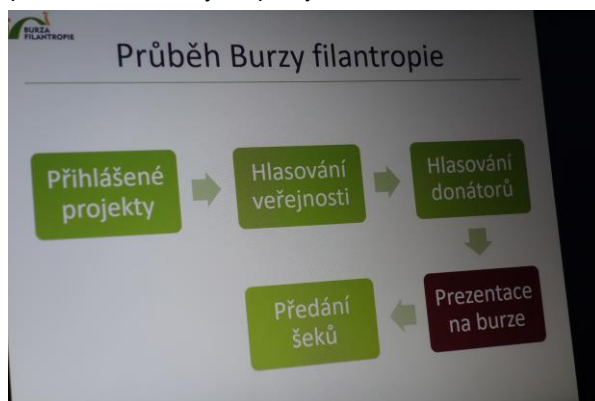

- **Burza filantropie i v Libereckém kraji?** aneb Spojujeme cesty neziskovek a firem, KÚ LK 19. 9.

Téma: kulatý stůl/představení další možnosti mezisektorové spolupráce / veřejný, podnikatelský, neziskový sektor

Kompletní informace: [BURZA FILANTROPIE](#)

Burza filantropie je transparentní nástroj k podpoře projektů neziskových organizací, který zároveň nabízí setkání zástupců podnikatelského sektoru, neziskových organizací a veřejné správy. Jedná se vlastně o takový Den „D“ neziskových organizací a probíhá podobně, jak jej známe z pořadu České televize, kde se zajímavé projekty ucházely o podporu investorů. V případě burzy filantropie prezentují neziskové organizace svůj projekt a ucházejí se o podporu donátorů z řad podnikatelů a veřejné správy.

3.1 Aktuality - webová stránka s informacemi o MA21 [ZDRAVÝ LIBERECKÝ KRAJ A MÍSTNÍ AGENDA 21](#)

3.2 Informování veřejnosti o aktivitách Libereckého kraje – Uveřejňování zpráv o MA21 v místních/regionálních/celostátních tištěných médiích (vkládáno do on-line databáze)

- Kraj se vrací k řemeslům – 2. 7. Speciální magazín MF Dnes
- Podpora inovací a Cena za společenskou odpovědnost – 1. 8. PRO MĚSTA A OBCE
- Liberecký kraj podporuje regionální produkty – 27. 9. Náš kraj DNES
- Den seniorů v Libereckém kraji – 1. 10. Magazín KRAJ

4.1 Partnerství veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru

- **Krajské slavnosti a Den otevřených dveří 2019 – Liberec, 14. 6.**

Téma: prezentace veřejné správy, NNO, podnikatelů a příspěvkových organizací

Veřejný sektor: složky Integrovaného záchranného systému České republiky

Neziskový sektor: Tým silniční bezpečnosti - Bezpečně na silnicích, o. p. s.

Podnikatelský sektor: regionální výrobci

Kompletní informace: [Krajské slavnosti 2019 a Den otevřených dveří již v pátek 14. června. Na programu se podílejí školy, příspěvkové a neziskové organizace, regionální producenti i mistři rukodělné výroby](#)

Ostatní

- **Jarní ŠKOLA Zdravých měst – KÚ LK, 20.-22. 3.**

Pořadatel: Národní síť Zdravých měst, hostitel a organizátor Liberecký kraj

Kompletní informace: [všechny prezentace, fotodokumentace, video](#)

Kde / kdy / proč: Liberec / 20. 3. - 22. 3. 2019 / sdílení, inspirace, zkušenosti, spolupráce měst, obcí a regionů

Účastníků: > 180

Prezentací: 15

Vzdělávací bloky: 2

Ve dnech 20.-22. března 2019 hostil Zdravý Liberecký kraj jarní Školu Zdravých měst, obcí a regionů z celé ČR. Novinkou bylo diskusní setkání pro politiky. Ti zde diskutovali o tom, proč a jak zapojovat veřejnost, jak rozjet aktivity v úřadě, jak spolupracovat. Za ukázkovou dobrou praxi byl oceněn Liberecký kraj se svým příkladem [Lipo.ink - krajský podnikatelský inkubátor a inovační centrum](#) = razítko **Dobrá praxe – PROVĚŘENO**

- **Setkání nejen Zdravých krajů – Ostrava, 9. 10.**

Již tradiční Setkání (nejen) Zdravých krajů se uskutečnilo dne 9. října 2019 v Ostravě. Hostitelem letošní akce byl Zdravý Moravskoslezský kraj, organizátorem Národní síť Zdravých měst ČR. Akce se účastnilo více než 20 zástupců z pěti krajů, které využily setkání k představení svých aktivit a současně k diskusi s hostem setkání, náměstkyní ministra zdravotnictví Alenou Šteflovou. Byly představeny příklady z praxe Zdravých krajů v oblastech zapojování veřejnosti, strategické plánování a řízení, systém podpory zdraví a kvality života, přeshraniční spolupráce ad. Za LK se zúčastnila a prezentovala Alena Riegerová, Blanka Ptáčková – odbor zdravotnictví.

Kompletní výstupy: [Setkání krajů](#)

- **Finanční podpora MA 21:** Program č. 2.6 Podpora místní Agendy 21 – uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni; podpořeno 17 projektů s alokací 799.990 Kč

Realizátoři MA21 v rámci podpořených projektů: Sportovní areál Polevsko, Čmelák – Společnost přátel přírody, Krajská rada seniorů, spolek Klára pomáhá, obec Rynoltice, Svazek obcí Novoborska, spolek Semínko země, Středisko volného času Lomnice n. Pop., Klub přátel a sponzorů Lomnice n. Pop., Mikroregion Podkozákovsko, MCU Koloseum, o. p. s., Jeřmanice, Turnov, Jilemnice, Radvanec, Lomnice nad Popelkou, Hodkovice nad Mohelkou

místní Agenda 21

Aktivita podporované v Programu 2.6 Podpora místní Agendy 21 v roce 2019-2020:

- A. **Vzdělávání a osvětové akce** • osvětové kampaně k udržitelnému rozvoji a podpoře zdraví (Den Země, Evropský týden udržitelného rozvoje, Evropský týden mobility/Den bez aut, Den bez tabáku, Dny zdraví, Dny bez úrazů, Dost bylo plastu, Prevencí proti rakovině, Fairtridové město) a další akce k tématu MA21, Zdraví 21, Smart Cities a v jejich rámci tisk informačních, výchovných a vzdělávacích materiálů, pořádání soutěží, besed a vzdělávacích aktivit • činnost žákovských a studentských parlamentů, pořádání školních a studentských fór a kulatých stolů, zavádění zdravého životního stylu do škol
- B. **Zapojování veřejnosti, transparentnost a kvalita veřejné správy** • zavádění metod a nástrojů posilujících systém řízení kvality ve veřejné správě (MA 21, ISO, EMAS, Společenská odpovědnost organizace a jiné) včetně poradenských služeb • aplikace nástrojů a metod zapojování veřejnosti a dalších zainteresovaných stran do řešení místních problémů (dotazníková šetření, diskuzní fóra, kulaté stoly k různým komunitním tématům, tvorba pocitových map, plánovací víkend, Tvorba vize komunity atd.) • zavádění nástrojů podporujících transparentnost veřejné správy (např. rozklikávací rozpočty, mobilní aplikace pro komunikaci s veřejností, přímé přenosy jednání zastupitelstva, nástroje pro transparentnost veřejných zakázek, participativní rozpočet)
- C. **Strategické plánování** • vypracování či aktualizace strategických rozvojových dokumentů za účasti veřejnosti (strategie udržitelného rozvoje nebo program/strategie vedoucí k udržitelnému rozvoji, strategie Smart City, zdravotní plány) • sledování a vyhodnocování vlastních indikátorů MA21 stanovených komunitní metodou – sociologické průzkumy, ankety, šetření spokojenosti apod. • sledování mezinárodně standardizovaných indikátorů udržitelného rozvoje – měření a vyhodnocování indikátorů dle metodiky ECI

• **Spolupráce s neziskovým sektorem**

Prostřednictvím **jednotného kontaktního místa na KÚ LK** spolupracujeme s Asociací NNO ČR, místními akčními skupinami, jednotlivými NNO, Sítí mateřských center, Sítí pro rodinu a několika centrálními NNO LK. Problémy, které přináší spolupráce s neziskovým sektorem v rámci sdílení dobré/špatné praxe jsme v roce 2019 konzultovali s krajem Pardubickým, Moravskoslezským a Krajem Vysočina. NNO poskytujeme osobní, telefonické i písemné konzultace, zprostředkováváme spolupráci mezi jednotlivými organizacemi i mezi neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty. Ve spolupráci s Pardubickým krajem, Koalicí nevládek Pardubicka a neziskovými organizacemi v LK jsme uspořádali kulatý stůl Burza filantropie i v Libereckém kraji? V aktivitách z certifikované metodiky Burza filantropie budeme pokračovat.

Sekretariát Regionální stálé konference nabízí NNO prostřednictvím databáze nejen registraci projektů v Regionálním akčním plánu, ale pomáhá i vyhledat finanční zdroje na základě předložené strategie rozvoje organizace. Neziskovým organizacím jsou určeny informace zveřejňované na www.pro NNO.

Užitečné odkazy:

- [Informační portál MŽP k MA21](#)
- [Portál NSZM \(Národní síť Zdravých obcí, měst a regionů\) pro strategické řízení a udržitelný rozvoj regionů](#)
- [Zdravý Liberecký kraj a místní Agenda 21](#)
- [Odpovědi na nejčastější otázky k MA21](#)
- [Galerie udržitelného rozvoje](#)
- [Dobrá praxe Libereckého kraje](#)
- [Dotační program Libereckého kraje 2.6 Podpora místní Agendy 21](#)

Od roku 2019 je k roční pravidelné zprávě o MA21 přikládán Plán zlepšování pro následující rok.

Plán zlepšování je nástrojem, který pomáhá formulovat, jakého zlepšení má být v daném roce v rámci Zdravého kraje (dále ZK) a MA21 dosaženo (v souladu s Kritérii MA21). Součástí plánu jsou nejen cíle zlepšení Zdravého kraje a MA21 pro daný rok, ale také termíny jejich plnění, odpovědní řešitelé a ukazatele úspěšnosti realizace.

Do plánu se nezačleňují veškeré dílčí aktivity, ale pouze klíčové činnosti v rámci programu, dále pak činnosti, které se oproti předchozímu roku zavádí nově, případně se již zavedené aktivity jakkoli dále rozvíjejí, prohlubují, inovují. **Se zprávou o aktivitách v roce 2019 je předkládáno vyhodnocení Plánu zlepšování pro rok 2019.**

Vyhodnocení Plánu zlepšování pro rok 2019

Aktivity:

- **Akreditované vzdělávání koordinátorky**

Účast na školách Národní sítě Zdravých měst – jarní, letní, podzimní a dalších akcích dle harmonogramu NSZM, zkouška pro získání Zlatého certifikátu

Termín: dle harmonogramu NSZM

Ukazatel: certifikáty o absolvovaném vzdělání

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21

Vyhodnocení: splněno - akreditované vzdělávání v rámci Jarní, Letní, Podzimní ŠKOLY zdravých měst v celkové délce 60 hodin (certifikáty): komunikace a komunikační dovednosti, metody a techniky práce s veřejností, lektorské a prezentační dovednosti, finanční zdroje, tvorba a hodnocení projektů, metoda logického rámce; zkouška k získání Zlatého certifikátu: Tábor, 6. 6. 2019

- **Výzva obcím a dalším možným realizátorům k zapojení se do aktivit naplňujících princip udržitelného života, rozvoje v souvislosti s vyhlášením dotačního programu Libereckého kraje na podporu místní Agendy 21**

Termín: březen 2019

Ukazatel: konkrétní výzvy, noví realizátoři v území

Odpovědnost: koordinátorka MA21

Vyhodnocení: splněno – výzvy obcím, NNO i podnikatelům prostřednictvím elektronické rozesílky Kontaktního centra KÚ LK, Regionální stálé konference, při setkáních Rady LK se starosty obcí a měst, při akcích Sdružení obcí LK, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv; celoroční konzultace konzultace pro zájemce ze všech tří sektorů. I přes naši aktivitu za rok 2019 není v LK nový registrovaný realizátor MA21, ale do aktivit v rámci podpory MA21 se zapojilo cca třikrát více obcí než v předchozích dvou letech

- **Jarní Škola Zdravých měst – informace do obcí a měst Libereckého kraje o možnosti zapojení do aktivit místní Agendy 21 a Národní sítě Zdravých měst**

Termín: leden-březen 2019

Ukazatel: Jarní škola Zdravých měst v Liberci, informace a výzvy

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21

Vyhodnocení: splněno – informována města a obce LK, školy, NNO, pozvání a program zveřejněn prostřednictvím sociálních sítí a www; první den školy je otevřen všem zájemcům, kapacita byla zcela naplněna; kompletní výstupy z Jarní ŠKOLY: [Jarní ŠKOLA Zdravých měst Liberec](#)

- **Zahájení 9. realizačního programu 2019-2021 Liberecký kraj – St. Gallen: Prevence a podpora zdraví s důrazem na zdravý pohyb, zdravé stravování a dentální profylaxi u dětí**

Termín: duben 2019

Ukazatel: delegace Libereckého kraje v St. Gallen

Odpovědnost: politik pro MA21

Odborný garant, řešitel: rezort zdravotnictví

Vyhodnocení: splněno – delegace Libereckého kraje zahájila 9. realizační program pobytem v St. Gallen ve dnech 2.-5. 4.

- **Senior bez nehod – zapojení do celostátního projektu na zvýšení bezpečnosti seniorů v dopravě a navázání spolupráce s neformálními organizacemi, které nabízejí aktivity pro seniory**

Termín: červen 2019

Ukazatel: jednorázová akce, nové spolupracující organizace

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21

Spolupráce: rezort zdravotnictví

Vyhodnocení: splněno - akce se uskutečnila 18. 6., informace: [SENIOR BEZ NEHOD](#)

- **Letní olympiáda dětí a mládeže 2019 – zapojení zaměstnanců KÚ LK jako dobrovolníků**

Termín: červen 2019

Ukazatel: počet dobrovolníků

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21

Odborný garant, řešitel: resort školství, odbor školství, KÚ LK

Vyhodnocení: splněno - LODM 2019 se uskutečnila v plném rozsahu, do akce se zapojilo 53 zaměstnanců KÚ LK v roli dobrovolníků; kompletní informace: [Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže ČR 2019](#)

- **Příklady dobré praxe a střípky dobré praxe**

Zveřejnění vlastních příkladů dobré praxe na www.dobrapraxe.cz a získání razítka Dobrá praxe

Termín: 30. 11. 2019

Ukazatel: zveřejněné příklady dobré praxe a certifikát Dobrá praxe

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21

Spolupráce: všechny resorty LK

Vyhodnocení: splněno – Liberecký kraj / Dobrá praxe [GALERIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE](#) a Liberecký podnikatelský inkubátor Lipo.ink získal ocenění Dobrá praxe 2019 – PROVĚŘENO: podrobně zpracovaná praxe a prezentace činnosti [Lipo.ink](#)

- **Průběžná práce s IS NSZM DataPlán**

Aktualizace a správa údajů

Termín: 31. 12. 2019

Ukazatel: aktuální údaje

Odpovědnost: koordinátorka MA21

Spolupráce: politik pro MA21, NSZM

Vyhodnocení: splněno – informační systém byl v průběhu roku průběžně aktualizován.

Zpracovala:

Ivana Hujerová

odbor regionálního rozvoje

a evropských projektů